

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే

॥ ఏకసప్తతితమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ ఏకసప్తతితమః సర్గః ॥

కబంధస్యాత్మకథా స్వశరీరస్య దాహానంతరం తేన సీతాన్వేషణే
శ్రీరామాయ సాహాయ్యం దాతుమాశ్వాసనం

పురా రామ మహాబాహో మహాబలపరాక్రమం |

రూపమాసీన్మూచింత్యం త్రిషు లోకేషు విశ్రుతం || 3.71.1 ||

యథా సూర్యస్య సోమస్య శక్రస్య చ యథా వపుః |

సోఽహం రూపమిదం కృత్వా లోకవిత్రాసనం మహత్ || 3.71.2 ||

ఋషీన్ వనగతాన్ రామ త్రాసయామి తతస్తతః |

తతః స్థూలశిరా నామ మహర్షిః కోపితో మయా || 3.71.3 ||

స చిన్వన్ వివిధం వన్యం రూపేణానేన ధర్షితః |

తేనాహముక్తః ప్రేక్ష్యైవం ఘోరశాపాభిధాయినా || 3.71.4 ||

ఏతదేవం నృశంసం తే రూపమస్తు విగర్హితం |

స మయా యాచితః క్రుద్ధః శాపస్యాంతో భవేదితి || 3.71.5 ||

అభిశాపకృతస్యేతి తేనేదం భాషితం వచః |

యదా చిత్త్వా భుజౌ రామస్త్యాం దహేద్ విజనే వనే || 3.71.6 ||

తదా త్వం ప్రాప్స్యసే రూపం స్వమేవ విపులం శుభం |

శ్రియా విరాజితం పుత్రం దనోస్త్యం విద్ధి లక్ష్మణ || 3.71.7 ||

ఇంద్రకోపాదిదం రూపం ప్రాప్తమేవం రణాజిరే |
అహం హి తపసోగ్రేణ పితామహమతోషయం || 3.71.8 ||

దీర్ఘమాయుః స మే ప్రాదాత్ తతో మాం విభ్రమోఽస్పృశత్ |
దీర్ఘమాయుర్మయా ప్రాప్తం కిం మాం శక్తః కరిష్యతి || 3.71.9 ||

ఇత్యేవం బుద్ధిమాస్థాయ రణే శక్తమధర్షయం |
తస్య బాహుప్రముక్తేన వజ్రేణ శతపర్వణా || 3.71.10 ||

సక్థినీ చ శిరశ్చైవ శరీరే సంప్రవేశితం |
స మయా యాచ్యమానః సన్ నానయద్ యమసాదనం || 3.71.11 ||

పితామహవచః సత్యం తదస్త్వితి మమాబ్రవీత్ |
అనాహారః కథం శక్తో భగ్నసక్థిశిరోముఖః || 3.71.12 ||

వజ్రేణాభిహతః కాలం సుదీర్ఘమపి జీవితం |
స ఏవముక్తః శక్తో మే బాహూ యోజనమాయతౌ || 3.71.13 ||

తదా చాస్యం చ మే కుక్షౌ తీక్ష్ణదంష్ట్రమకల్పయత్ |
సోఽహం భుజాభ్యాం దీర్ఘాభ్యాం సంక్షిప్త్యాస్మిన్ వనేచరాన్ || 3.71.14 ||

సింహద్వీపిమృగవ్యాఘ్రాన్ భక్షయామి సమంతతః |
స తు మామబ్రవీదింద్రో యదా రామః సలక్ష్మణః || 3.71.15 ||

చేత్స్యతే సమరే బాహూ తదా స్వర్గం గమిష్యసి |
అనేన వపుషా తాత వనేఽస్మిన్ రాజసత్తమ || 3.71.16 ||

యద్ యత్ పశ్యామి సర్వస్య గ్రహణం సాధు రోచయే |
అవశ్యం గ్రహణం రామో మన్యేఽహం సముపైష్యతి || 3.71.17 ||

ఇమాం బుద్ధిం పురస్కృత్య దేహన్యాసకృతశ్రమః |
స త్వం రామోఽసి భద్రం తే నాహమన్యేన రాఘవ || 3.71.18 ||

శక్యో హంతుం యథా తత్త్వమేవముక్తం మహర్షిణా |
అహం హి మతిసాచివ్యం కరిష్యామి నరర్షభ || 3.71.19 ||

మిత్రం చైవోపదేక్ష్యామి యువాభ్యాం సంస్కృతోఽగ్నినా |
ఏవముక్తస్తు ధర్మాత్మా దనునా తేన రాఘవః || 3.71.20 ||

ఇదం జగాద వచనం లక్ష్మణస్య చ పశ్యతః |
రావణేన హృతా భార్యా సీతా మమ యశస్వినీ || 3.71.21 ||

నిష్క్రాంతస్య జనస్థానాత్ సహ భ్రాత్రా యథాసుఖం |
నామమాత్రం తు జానామి న రూపం తస్య రక్షసః || 3.71.22 ||

నివాసం వా ప్రభావం వా వయం తస్య న విద్యుహే |
శోకార్తానామనాథానామేవం విపరిధావతాం || 3.71.23 ||

కారుణ్యం సదృశం కర్తుముపకారేణ వర్తతాం |
కాష్ఠాన్యానీయ భగ్నాని కాలే శుష్కాణి కుంజరైః || 3.71.24 ||

ధక్ష్యామస్తాం వయం వీర శ్వభ్రే మహతి కల్పితే |
స త్వం సీతాం సమాచక్ష్య యేన వా యత్ర వా హృతా || 3.71.25 ||

కురు కల్యాణమత్యర్థం యది జానాసి తత్త్వతః |
ఏవముక్తస్తు రామేణ వాక్యం దనురనుత్తమం || 3.71.26 ||

ప్రోవాచ కుశలో వక్తా వక్తారమపి రాఘవం |
దివ్యమస్తి న మే జ్ఞానం నాభిజానామి మైథిలీం || 3.71.27 ||

యస్తాం వక్ష్యతి తం వక్ష్యే దగ్ధః స్వం రూపమాస్థితః |
యోఽభిజానాతి తద్రక్షస్తద్ వక్ష్యే రామ తత్పురం || 3.71.28 ||

అదగ్ధస్య హి విజ్ఞాతుం శక్తిరస్తి న మే ప్రభో |
రాక్షసం తు మహావీర్యం సీతా యేన హృతా తవ || 3.71.29 ||

విజ్ఞానం హి మహద్ భ్రష్టం శాపదోషేణ రాఘవ |
స్వకృతేన మయా ప్రాప్తం రూపం లోకవిగర్జితం || 3.71.30 ||

కిం తు యావన్న యాత్యస్తం సవితా శ్రాంతవాహనః |
తావన్మామవటే క్షిప్త్యా దహ రామ యథావిధి || 3.71.31 ||

దగ్ధస్త్యయాహమవటే న్యాయేన రఘునందన |
వక్ష్యామి తం మహావీర యస్తం వేత్స్యతి రాక్షసం || 3.71.32 ||

తేన సఖ్యం చ కర్తవ్యం న్యాయ్యవృత్తేన రాఘవ |
కల్పయిష్యతి తే వీర సాహాయ్యం లఘువిక్రమ || 3.71.33 ||

నహి తస్యాస్త్యవిజ్ఞాతం త్రిషు లోకేషు రాఘవ |
సర్వాన్ పరివృతో లోకాన్ పురా వై కారణాంతరే || 3.71.34 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే ఏకసప్తతితమః సర్గః ||